

הילד במח"ד והכלב

יפעת ברקוביץ'

יפעת ברקוביץ':

B.A, B.S.W, עו"ס ומטפלת בעזרת בע"ח; מדריכה לרכיבה טיפולית B.A;
בפסיכולוגיה; מתמחה ב-CBT (איט"ה).

במהלך אירועי ה-7 באוקטובר משפחות רבות התמודדו עם רגעי אימה בלתי נתפסים. ילדים רבים מצאו עצמם מסתתרים בממ"ד, מוקפים בקולות ירי, צעקות וריח שריפה. עבור רבים מהם, כלב המשפחה היווה נקודת אחיזה רגשית משמעותית, עוגן שהפחית חרדה וסיפק נחמה בזמני משבר קשים אלו.

תיאור המקרה שאציג מדגים את תפקידו של הכלב בעיבוד הטראומה אצל ילד בן 5 שביקר בבית סבו וסבתו במהלך אירועי השביעי באוקטובר. הוא הסתתר עם משפחתו וכלב המשפחה כשבחוץ נשמעים בכל עת חדירת המחבלים לישוב וצעקות התושבים.

לאחר שעות רבות ומורטות עצבים הגיע הצבא לחלצם. תיאור המקרה יתמקד בתיאוריית ההתקשרות של בולבי ותיאוריית יחסי האובייקט כדי להאיר את נוכחותו של הכלב שתפקד "כאובייקט מעבר" וסיפק לילד תחושת חיבור, הגנה ויציבות רגשית בתוך אירוע טראומתי.

ניתוח תיאור המקרה ימחיש את הדינמיקה המורכבת בין הפחד מחשיפת המסתור לבין התפקיד המרגיע והמנחם של הכלב. נדון במורכבות הקשר בין ילדים וכלבים במצבי קיצון, בכוחו של הכלב כמשאב טיפולי ייחודי ובאפשרות לרתום קשר זה לתהליכי עיבוד רגשי וריפוי.

הדיון יתבסס על תיאוריות טיפוליות ופרקטיקות מתחום העבודה הסוציאלית ומתחום הטיפול הנעזר בבעלי חיים (תיאוריית ההתקשרות, יחסי האובייקט, תיאוריית הלחץ של לזרוס), ויעסוק בדרכים בהן ניתן לרתום את הכוח המרפא של הקשר אדם-חיה בזמני משבר.